

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

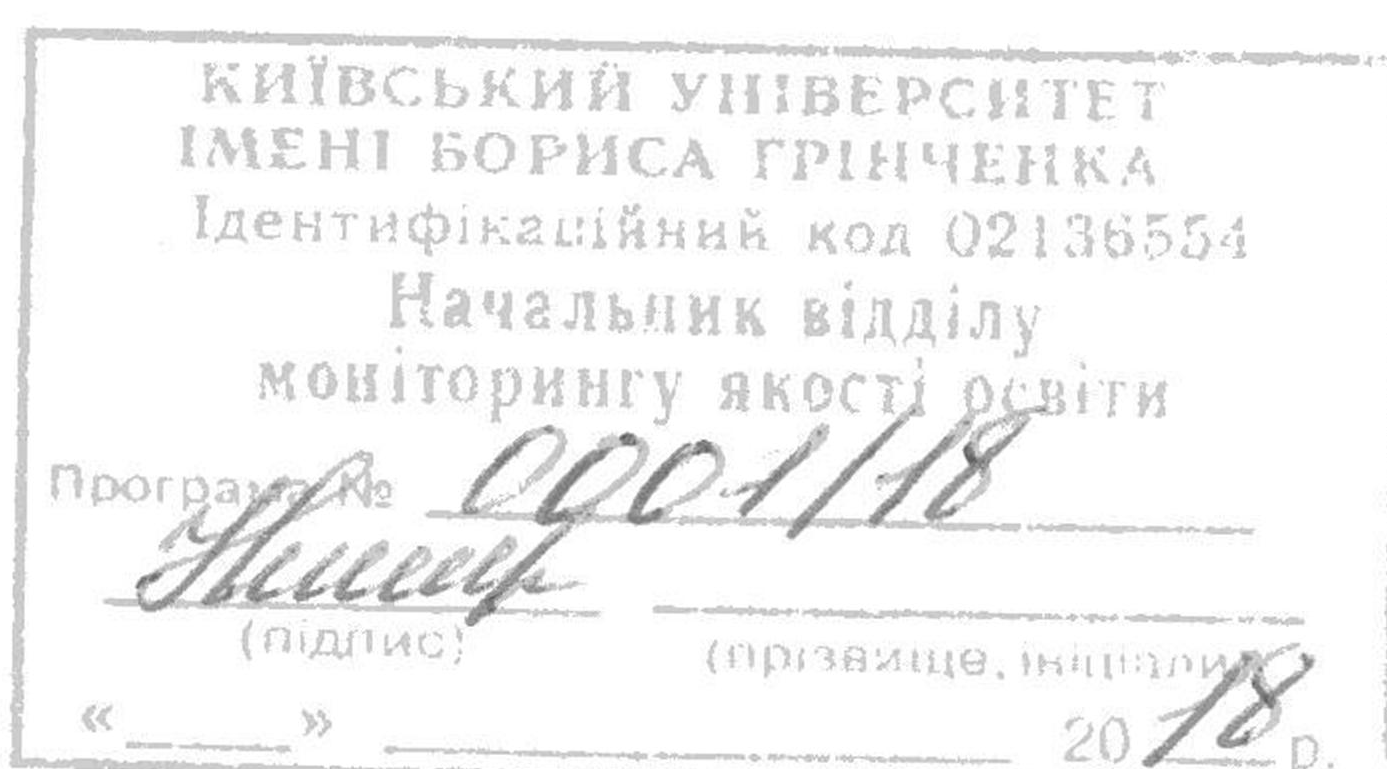
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

«06» 09 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ
для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
спеціалізації Українська мова та література
освітньої програми Українська мова і література

Київ-2018

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи**

« _ » _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ХУДОНЬОГО ТЕКСТУ
для студентів

спеціальності 035 Філологи
освітнього рівня першого (бакалаврського)
спеціалізації Українська мова та література
освітньої програми Українська мова і література

Київ-2018

Розробники:

Гальчук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор
кафедри світової літератури

Викладачі:

Гальчук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор
кафедри світової літератур

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової
літератури

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2018 р.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої
програми _____ 2018 р.

Гарант освітньої програми _____ (Вінтонів М.О.)

Робочу програму перевірено
_____ 2018 р.

Заступник директора _____

Пролонговано:

на _ 20 _ /20 _ н.р. _____ (_____), « _ » _ 20 _ р., протокол № _____

на _ 20 _ /20 _ н.р. _____ (_____), « _ » _ 20 _ р., протокол № _____

на _ 20 _ /20 _ н.р. _____ (_____), « _ » _ 20 _ р., протокол № _____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Історія світової літератури		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	16 кр. / 480 год.	
Курс	I – IV	
Семестр	I – VII	
Кількість змістових модулів з розподілом		
Обсяг кредитів	16	
Обсяг годин, у тому числі:	480	
Аудиторні	196	
Модульний контроль	16	
Семестровий контроль	60	
Самостійна робота	196	
Форма семестрового контролю	іспит, залік	
Змістовий модуль		
Компаративний аналіз художнього тексту		
Курс	III	
Семестр	V	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	
Обсяг кредитів	1	
Обсяг годин, у тому числі:	30	
Аудиторні	14	
Модульний контроль	2	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	14	
Форма семестрового контролю	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Компаративний аналіз художнього тексту» покликана системно ознайомити студентів з теорією і практикою компаративних досліджень, навчити самостійно проводити порівняльні студії різних рівнів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Компаративний аналіз художнього тексту» є системно ознайомити студентів з теорією і практикою компаративних досліджень, навчити самостійно проводити порівняльні студії різних рівнів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Компаративний аналіз художнього тексту» є вдосконалювати вміння студентів аналізувати й зіставляти художні твори та явища всього жанро-видового спектру; забезпечити максимально повне володіння студентами фактичним матеріалом з курсу, а також їх термінологічну грамотність; спрямовувати увагу на ознайомлення з творчістю кращих вітчизняних майстрів художнього перекладу; формувати вміння та навички практики наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, відведених на самостійне опрацювання, тощо; розвивати художній смак і творчу уяву студентів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результатами навчання за дисципліною «Компаративний аналіз художнього тексту» мають стати **знання** про основні поняття літературної компаративістики, її структуру, мету і завдання, міжпредметні зв'язки, історичні етапи, сучасний стан; основи теорії й методології сучасного порівняльного вивчення літературно-мистецьких явищ, принципи наукового розвитку компаративістики та її ключові складові, різновиди літературних систем. А також **уміння** *встановлювати* логічно-сміслові зв'язки між етапами розвитку компаративістики, її структурними компонентами; самостійно *обґрунтовувати* й *здійснювати* різнорівневе компаративне дослідження літературних творів, *визначати* спектр міжлітературних зв'язків і типологічних сходжень у творах, *бачити* українську літературну систему в світовому літературному контексті; *наводити* приклади й *аналізувати* твори з різними видами інтертекстуальності, гіперлітературні твори.

Основні компетентності: *знати* основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору; *розуміти* основні проблеми теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблеми поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль: Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього тексту							
Тема 1. Зміст, схема, алгоритм комп. аналізу художнього твору	2	2					
Тема 2. Поняття «літературні системи».	2	2					
Тема 3. Спільне й відмінне в епічному просторі «Пісні про Роланда» і «Слова про похід Ігорів»	2						2
Тема 4. Античний інтертекст української літератури	2		2				
Тема 5. «Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І.Котляревського: характер зв'язку	2						3
Тема 6. «Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карий – «Мина Мазайло» М.Куліша	2						3
Тема 7. «Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша у контексті жанру	2						2
Тема 8. Переклад у системі міжлітературних зв'язків							
Тема 9. Міфологічний фактор у літературі.	2	2					
Тема 10. Біблійний інтертекст української літератури	2		2				
Тема 11. Література в системі інших видів мистецтв		2					
Тема 12. «Милий друг» Мопассана – «Місто» В.Підмогильного як два варіанти роману кар'єри	2						2
Тема 13. Прометей в парадигмі образів літератури ХХ ст. Українська версія							2
Тема 14. Кіно, театр і література	2		2				
Модульний контроль						2	
Разом:	30	8	6			2	14
Підготовка та проходження контрольних заходів	2						
Усього:	30	8	6			2	14

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль **«Основи теорії і практики компаративного аналізу художнього тексту»**

Тема 1.

Зміст, схема та алгоритм компаративного аналізу художнього тексту

Предмет, мета і завдання літературної компаративістики. Компоненти компаративістики. Предмет порівняльних досліджень і основні моделі компаративістики.

Місце компаративного аналізу в системі аналітичних підходів до рефлексії над художнім твором. Порівняння морфологічної будови об'єктів і поєднання подібних у групи як основна операція компаративного методу. Фактори порівняльного методу (природно-порівняльний, історико-типологічний, історико-генетичний).

Етапи компаративного аналізу: підготовчий і основний. Принципи вибору форми порівняльного методу. Поняття основного і фонового матеріалу. Зміст основного етапу порівняльного аналізу.

Психолого-педагогічні та методичні умови проведення компаративного аналізу художнього твору. Позатекстової сфери твору-компарандуму і твору-компаратуму. Комплекс методів (евристичний, дослідницький, тощо) і прийомів (індивідуальне й коментоване читання, проблемна ситуація, диспут, діалог тощо) у ході порівняльної студії.

Література:

Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики // Слово і Час. – 2002. – №3. – С.50 – 58.

Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.

Гурдуз А. Світова літературна компаративістика: етапи розвитку // Укр. мова й літ. в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 2. – С.114 – 120.

Клименко Ж. Проблема взаємодії літератур у компаративістиці // Зарубіжна література. – 1999. – № 33 – 34. – С.3.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58 – 67.

Хроменко І.А. Компаративний аналіз художнього твору // Зарубіжна література в школах України. – №1. – 2013. – С. 8 – 16.

Тема 2.

Поняття «літературні системи». Класифікація форм міжлітературного процесу

Поняття літературної системи. Типи літературних систем. Співвідношення концепцій І.Неупокоевої і Д.Дюришина. Спільне й відмінне їхньому у трактуванні літературних систем.

Загальна характеристика літературного регіону, зони та національної літературної системи.

Генетико-контактні зв'язки: їх понятійний апарат та механізми функціонування. Різновиди генетико-контактних зв'язків у літературі: зовнішніх і внутрішніх, прямих та опосередкованих. За участю сторін: однобічні, двобічні, багатобічні; за участю посередників: прямі (безпосередні) та непрямі (опосередковані); за складом: однорідні, змішані; за тенденцією розвитку: зближення, розходження, взаємодоповнювання.

Проблеми типології. Типологічні сходження. Сутність передумов типологічних сходжень. Суспільно-типологічні сходження. Літературно-типологічні сходження. Психологічно-типологічні сходження. Пріоритетність у сучасній українській компаративістиці порівняльно-типологічних досліджень. Поняття традиційних образів та сюжетів у світлі літературної компаративістики. Специфіка їх побутування в літературі та культурі.

Література:

Азаров Ю.А., Сорокина В.В. Новые исследования в области сравнительного литературоведения // Вестник Моск. ун-та. – Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.89 – 96.

Дюришин Д. Межлитературные общности как конкретизация закономерностей мировой литературы // Проблемы особых межлитературных общностей / Под ред. Д.Дюришина. – М.: Наука, 1993. – С.9 – 63.

Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: Пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.

Клименко Ж. Проблема взаємодії літератур у компаративістиці // Зарубіжна література. – 1999. – № 33-34. – С.3.

Кристева Ю. Бахтин, слово, диалог и роман // Вестник Моск. ун-та. Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.97 – 125.

Кузнецова Р.Р. Концепция мировой литературы Диониза Дюришина // Вестник Моск. ун-та. – Сер.9, Филология. – 1995. – № 1. – С.82 – 89.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А.Волкова та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С.55 – 58.

Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. – М.: Наука, 1976. – 359 с.

Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. – Черновцы: Рута, 2003. – 80 с.

Одаренко О. Простір розгалужених шляхів: знайомство з гіперлітературою // Всесвіт. – 2003. – № 9-10. – С.161 – 168.

Традиційні сюжети та образи: Монографія / Автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.

Фатеева Н.А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. – М.: Агар, 2002. – 280 с.

Тема 3.

Міф і міфологічний фактор в літературі

Проблеми міфу в сучасній культурології. Міфологія і література.

Міфологічний фактор у літературі: загальнотеоретичні проблеми студіювання. Структурно-змістова характеристика міфологічного фактору в літературі (загальне поняття про його атрибути й модуси виявлення). Літературна міфотворчість та її типологія.

Поняття міфопоетики літературного твору. Міфопоетична система твору (різновиди структури, зміст, складники) та міфопоетична парадигма

Міфологічний фактор у літературі різних епох та художніх систем: особливості симбіозу.

Література:

Козлов А.С. Миф // Западное литературоведение XX в.: Энциклопедия / РАН. ИНИОН; Гл. ред. Е.А.Цурганова. – М.: INTRADA, 2004. – С.257 – 258.

Киченко А.С. Мифопоэтическая интерпретация художественного текста: функционально-типологический и методологический аспект // Питання літературознавства: Зб. наук. пр. / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – Чернівці: Рута, 2002. – Вип. 9 (66). – С.166 – 169.

Крохина И.П. Мифопоэтизм А.Блока в контексте символистского мифомышления // Известия АН СССР. Сер. лит. и языка. – 1990. – Т.49, № 6. – С.515 – 526.

Лосев А.Ф. Диалектика мифа // Лосев А.Ф. Миф. Число. Сущность. – М.: Мысль, 1994. – С.5 – 216.

Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. – 2-е изд. – М.: Изд. фирма “Восточная литература” РАН, школа “Языки русской культуры”, 1995. – 408 с.

Нямцу А.Є. Традиція у слов'янських та західноєвропейських літературах (проблеми теорії). – Чернівці: Рута, 2001. – 152 с.

Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического: Избранное. – М.: Прогресс – Культура, 1995. – 624 с.

Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.142 – 172.

Холодов А. Мифопоэтика: мотив и сюжет в системе мировоззрения классика (Ф.М.Достоевский, И.А.Бунин). – Одесса: Астропринт, 2001. – 108 с.

Cuddon J.A. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory / Revised by C.E.Preston. – 4ed. – London: Penguin books, 1999. – 992 p.

Тема 4.

Література в системі інших видів мистецтв: характер і динаміка розвитку досліджень

Історія становлення галузі й сучасний стан. Проблема перекодування різних видів мистецтв. Взаємозв'язки літератури з іншими видами мистецтва. Міжмистецьке порівняння. Французька і американська концепції взаємин літератури і мистецтва.

Зв'язок з естетичними уявленнями доби. Класифікація мистецтв в історичному ракурсі (Античність, Ренесанс, Класицизм, Просвітництво, доба романтизму, модерн, постмодерн). Характер міжмистецької взаємодії і специфіка доби.

Поняття «синтез мистецтв». Взаємопроникненість мистецтв. Мистецтво та інші сфери духовної культури. Література в системі мистецтв та інших сфер

культури. Поезія і система мистецтв у давніх греків. Праця Г. Е. Лессінга „Лаокоон, або про межі живопису й поезії”. Теорія синкретизму О. Веселовського. Праця І. Франка „Із секретів поетичної творчості”. Тенденції до синтезу мистецтв (імпресіоністичні акварелі М. Коцюбинського, графіка в „Каліграмах” Г. Аполінера, „поезюмалярство” М. Семенка).

Мистецтво та інші сфери духовної культури: наука, філософія, релігія, мораль. Ф. Ніцше і його теорія естетизму; її послідовники в Україні (М. Євшан, Б.-І. Антонич).

Співвідношення літератури і живопису. Співвідношення поезії і музики. Література і кіно, телебачення, Інтернет.

Література:

Генералюк Леся. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва / Л. Генералюк. – К., 2008. – 544 с.

Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.

Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение. Восток и Запад. – Л.: Наука, 1979. – 494 с.

Наливайко Д. Література в системі мистецтв як галузь порівняльного літературознавства // Слово і Час. – 2003. – № 5. – С. 10-18; № 6. – С. 7 – 19.

Наливайко Д. Стан і завдання українського порівняльного літературознавства // Урок української. – 2000. – № 11-12. – С. 55 – 58.

Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С. 58 – 67.

Папуша І. Огляд методологічних засад методології літературознавчої компаративістики // Київська старовина. – 2002. – № 4. – С. 78 – 87.

Тишунина Н.В. Взаимодействие искусств в литературном произведении как проблема сравнительного литературоведения // Филологические науки. – 2003. – № 1. – С. 19 – 26.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №1. **АНТИЧНИЙ ІНТЕРТЕКСТ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Теми повідомлень:

1. Античність як фактор формування давньої української літератури. Давньогрецькі та римські джерела в оригінальній і перекладній літературі доби Київської Русі.
2. Античні міфи і персоналії античної історії в «Повісті минулих літ».
3. Античний інтертекст барокової літератури. Образ Трої, Афін і Рима в бароковій концепції міста.
4. Творчість Г.Сковороди – українського Сократа. Рецепція Сковородою творчості Горация.
5. Традиція античної байки в доробку письменника.
6. Антична філософія як складник концепції Г.Сковороди. Антична образність у його трактатах.
7. Антична спадщина і становлення нової української літератури. «Енеїда» Вергілія в генезі «Енеїди» І. Котляревського.
8. Бурлескне тлумачення античних сюжетів Г. Квіткою-Основ'яненком.
9. Переспіви од Горация П. Гулаком-Артемовським.
10. Античність у творчості Т. Шевченка. Концепти Долі, Слави, Музи в ліриці поета крізь призму античної традиції.
11. Риси давньогрецької трагедії в Шевченковій інтерпретації.
12. Античний елемент у повістях Т. Шевченка.
13. Осмислення античності в «Щоденнику (Журналі)» Т. Шевченка.
14. Образотворча інтерпретація Шевченком античних сюжетів.
15. П. Куліш і гомерівська традиція.
16. Героїчний епос у змісті і структурі поем романтизму.
17. Традиція античного сатиричного роману в українській прозі класичного реалізму.
18. Поети «Молодої Музи» і античність.
19. І.Франко – дослідник античності.
20. Переклади І. Франка з давньогрецької і римської літератур.
21. Античні образи і мотиви в творчості І.Франка.
22. Українська античність у ліриці і драматургії Лесі Українки.
23. Інтерпретація античності О.Кобилянською.
24. Античність у драматургії Л.Старицької-Черняхівської.
25. Дифузна модель української античності (на матеріалі творчості Володимира Кобилянського, М. Філянського).
26. Античний елемент в ліриці Євгена Маланюка.
27. Символістська модель інтерпретації античності (на матеріалі творчості П.Тичини або Д.Загула).
28. Неокласична модель: критична, художня і перекладацька рецепція.
29. Особливості інтерпретація української античності поетами-неоромантиками (М.Бажан, О.Влизько, Є.Плужник).

30. Проза шістдесятників і античні мотиви (В.Земляк, О. Гончар).
31. Історичні постаті античності в рецепції українських прозаїків (В.Чемерис, Ю.Мушкетик).
32. Античний інтертекст лірики Ліни Костенко.
33. Поезія Київської школи і художнє осмислення античності.
34. Література постмодернізму і античні традиції (на матеріалі творчості Оксани Забужко).
35. Художня модель інтерпретації античності в поезії Володимира Базилевського.
36. Античні образи і мотиви в ліриці постмодерністів (на матеріалі творчості поетів Бу-Ба-Бу).
37. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства ХІХ ст.
38. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства першої половини ХХ ст.
39. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства другої половини ХХ ст.
40. Античний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства початку ХХІ ст.

Довідкова література

1. Антична культура і вітчизняна філософська думка. – К.: Т-во Знання, 1990. – 48 с.
2. Астаф'єв О. Г., Пригодій С. М. Рецепція античності в українській літературі / Олександр Астаф'єв, Сергій Пригодій // Актуальні проблеми слов'янознавства. – 2004. – Ч. 1. – С. 137 – 141.
3. Баглай Й. Василь Щурат – перекладач Горацієвих од // Іноземна філологія. – 1971. – Вип. 24.
4. Баглай-Соляник Б.Й. Іван Франко – дослідник античної літератури. – Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. – Ужгород, 1996. – 18 с.
5. Борецький Л. М. Християнські мотиви та античні образи в поезії Юрія Клена / Л. М. Борецький // Класична спадщина і сучасне художнє мислення / Збірник наукових праць до 60-річчя М. І. Борецького. – Дрогобич-Черкаси : Коло, 2001. – С. 158 – 169.
6. Білецький О. Перекладна література в Україні [Електронний режим] / О. Білецький. – Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/books/printzip.php?id=6&bookid=0>
7. Вишина М. Ю. Міфопоетична парадигма «Повісті врем'яних літ» : автореф. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / М. Ю. Вишина. – К., 2009. – 20 с.
8. Гальчук О. «Не минає міт!.. : античний текст у поетичному просторі українського модернізму 1920-1930-х років» [монографія] / Оксана Гальчук. – Чернівці : Книги-ХХІ, 2013. – 551 с.
9. Гальчук О. Антична топика сучасної української лірики / О. Гальчук // Науковий вісник Харківського національного університету імені Каразіна. – Вип. 76. – Харків, 2017. – С. 7 – 13.
10. Гальчук О. Критична рефлексія української античності: етапи та тенденції / Оксана Гальчук // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» [Зб. наук. праць]. – Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія». – Вип. 62. – 2016. – С. 79 – 83.
11. Демченко А.В. Особливості використання античних мотивів та образів у романах Олеся Гончара / А. Демченко // Гуманітарна освіта і проблеми виховання молоді:

Матеріали і методичні рекомендації Всеукраїнської науково-практичної конференції 14-15 березня 1995 року. – Херсон, 1995. – С.20 – 22.

12. Демченко А.В. Функції антики в архітектоніці романів П.Загребельного «Левине серце» та «Вигнання з раю» / А. Демченко // Поетика художнього тексту: Матеріали доповідей і повідомлень Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. – Київ–Херсон, 1996. – Вип. 1. – С.80 – 82.

13. Демченко А.В. Поетика романів В.Земляка і античність / А. Демченко // Поетика художнього тексту: Матеріали доповідей і повідомлень Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. – Київ-Херсон, 1996. – Вип.1. – С.95 – 97.

14. Дзюба І.М. Універсальні мотиви в Шевченковій поезії // Сучасність. – 1996. – № 11.

15. Качуровський І. Український парнасізм // Визвольний шлях. – 1983. – № 4.

16. Клен Ю. Спогади про неокласиків. – Мюнхен, 1947.

17. Кнабе Г. Русская античность. Содержание, роль и судьба античного наследия в культуре России / Г. Кнабе. – М. : РГГУ, 1999. – 238 с.

18. Кобів Й. Нетлінна краса Горацієвої музи. Поезія Горація в українській літературі / Кобів Й. // Жовтень. – 1983. – № 8.

19. Корж Н.А. Место и особенности латинского языка в творчестве Г.Сковороды: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10. 01. 01/ Корж Н./ Харк. гос. ун-т. – Харьков, 1956. – 24 с.

20. Корж Н.О. Переклади творів Горація на Україні / Корж Н. // Радянське літературознавство. – 1969. – №8.

21. Коломієць Л. Українські переклади з античних літератур: окремі видання та публікації в періодиці у 1920-30-ті роки [Електронний режим] / Лада Коломієць. – Режим доступу: [http://file:/Mikks_2014_47\(1\)_62.pdf](http://file:/Mikks_2014_47(1)_62.pdf)

22. Лучук Т. Гермес над криницею, або Українська античність [Електронний режим] / Тарас Лучук. – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/faculty/inomov.new/Foreign_Philology/Foreign_Philology/Foreign_Philology_122/articles/53luchuk.pdf

23. Майстренко М.І. Шевченко і античність : Літературознавчий нарис / М. Майстренко. – Одеса : Маяк, 1992. – 296 с.

24. Микитенко Ю.О. Антична спадщина і становлення нової української літератури / Ю.Микитенко. – К. : Наук. думка, 1991. – 156 с.

25. Микитенко Ю.О. Від «Слова» до «Іліади»: Петро Ніщинський-перекладач: Літературно-критичний нарис / Ю.Микитенко. – К. : Дія, 1993. – 56 с.

26. Микулович М. Вплив поезії Горація на київських неокласиків // Визвольний шлях. — 1958. – № 5. – С. 8 – 11.

27. Москаленко М. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису) / Михайло Москаленко // Коломієць Л.В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років: матеріали до курсу «Історія перекладу» : навчальний посібник. – К., 2013. – С. 44 – 46.

28. Савчук О.М. Творчість Павла Русина і деякі питання рецепції латинської традиції в українському віршуванні XVI – XVIII століття: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / Ін – т літ. АН України. – К., 1994. – 23 с.

29. Турган О.Д. Українська література кінця XIX – початку XX століття і античність: Шляхи сприйняття і засвоєння. – К. : Наук. думка, 1995. – 175 с.

30. Ушкалов Л.В. Творчество Г.Сковороды и античная культура: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10. 01. 03 / Харк. гос. ун – т. – К., 1989. – 18 с.

31. Шевчук Т.С. Григорій Сковорода і античність. – Ізмаїл, 2012. – 460 с.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №2. БІБЛІЙНИЙ ІНТЕРТЕКСТ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теми повідомлень:

1. Біблія в літературі Київської Русі.
2. Християнська образність у «Києво-Печерському Патерику».
3. Художня інтерпретація Біблії у творчості поетів доби бароко.
4. Біблія як світ символів у творчості Г.Сковороди.
5. «Сад божественних пісень» Г. Сковороди як авторська інтерпретація біблійної тематики.
6. Християнські мотиви у творчості Г.Квітки-Основ'яненка.
7. Біблійна символіка в поезії романтиків.
8. Мотиви і образи Старого Заповіту в творчості Т. Шевченка.
9. Образність Нового Заповіту в ліриці Т. Шевченка.
10. Малярська спадщина Т.Шевченка і Біблія.
11. Проза Т. Шевченка і християнські мотиви й образи.
12. Художнє осмислення біблійних мотивів П. Кулішем.
13. Творчість І. Нечуя-Левицького і Біблія.
14. І.Франко і його інтерпретація історії Мойсея.
15. Біблійна образність прози О.Кобилянської.
16. Історія ранніх християн у «Руфіні і Присциллі» Лесі Українки.
17. Амбівалентність традиційних біблійних образів в «Одержимій» і «На полі крові» Лесі Українки.
18. Н.Королева і її тлумачення історії Ісуса Христа.
19. Біблійна символіка поезії «Молодої музи».
20. Своєрідність інтерпретації християнської тематики образності в творчості М.Філянського.
21. Особливості тлумачення біблійного інтертексту П.Тичиною.
22. Біблійний епос В.Сосюри («Каїн», «Христос», «Мойсей», «Ваал»).
23. Література діаспори і християнські мотиви. Осмислення біблійного тексту в поезії «Празької школи».
24. Особливості інтерпретації образів Нового Завіту прозаїками Мистецького українського руху (на вибір роман Л.Мосендза «Останній пророк», повість І.Костецького «День святого», оповідання В.Домонтовича «Апостоли»).
25. Поезія Нью-Йоркської групи і рецепція Біблії.
26. Своєрідність інтерпретації біблійних мотивів у творчості Б.-І. Антонича.
27. Старо- і новозавітна міфологія лірики Є.Маланюка.
28. Біблійні мотиви в прозі Василя Земляка.
29. Лірика шістдесятників і художнє осмислення Біблії.
30. Творчість О.Гончара крізь призму християнських мотивів.
31. Біблійні мотиви й образи лірики Ліни Костенко.
32. Біблійні мотиви в прозі постмодернізму.
33. Лірика Маріанни Кіяновської і біблійні мотиви.

34. Художня інтерпретація християнських образів і мотивів у творчості В. Базилевського.

35. Християнська образність прози Марії Матіос.

36. Євангельські мотивні моделі в прозі Галини Пагутяк.

37. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства XIX ст.

38. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства першої половини XX ст.

39. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства другої половини XX ст.

40. Біблійний інтертекст української літератури як об'єкт дослідження літературознавства початку XXI ст.

Довідкова література

1. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі 20 ст.: [Монографія] / Антофійчук В. – 2001. – 335 с.

2. Антофійчук В. Трансформація образу Іуди Іскаріота в українській літературі XX століття / Антофійчук В. // Слово і час. – 2001. – №2. – С. 52–58.

3. Барка В. Християнські проповіді / Барка В. // Українська газета. – 1995. – 5 січня.

4. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця XIX – початку XX століть / Бетко І. // Українська література в загальноосвітній школі. – 1991. – №10. – С. 64–71.

5. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки: Проблемний огляд / Бетко І. // Слово і час. – 1991. – №3. – С. 28–36.

6. Білоусова Н. Біблійні сюжети в світовій художній культурі / Н. Білоусова // Зарубіжна література. – 2003. – №1. – С. 7–12.

7. Библийская энциклопедия. – Репринтное издание. – М.: Терра, 1991. – 903 с.

8. Бурляй Ю. Невідомий Сосюра / Бурляй Ю. // Київ. – 1998. – №1–2.

9. Борецький Л. Порятунк всього людства від зла : біблійні образи в поезії Юрія Клена // Українська мова та література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2001. – № 3. – С. 63–69.

10. Гальченко С. Інтерпретація вічного образу / Гальченко С. // Київ. — 1990. – №12.

11. Голомб Л. Релігійно-філософські засади лірики М.Філянського // Наукові записки Тернопільського державного педагог. університету. Серія “Літературознавство”. – 1998. – Вип. II. – С. 27–36.

12. Грабовська С. Біблія і українська література : читацька конференція / С. Грабовська // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – №10. – С. 34–38.

13. Гундорова Т. Феномен Стусового „жертвослова” // Стус як текст. – Мельбурн: 1992. – С. 3–29.

14. Гнатюк В.М. Останки передхристиянського релігійного світогляду наших предків // Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / Упор., прим. та біогр. нариси А.П.Пономарьова, Т.В.Косміної, О.О.Боряк. – К.: Либідь, 1991. – 640 с.

15. Горський В. С. Ідея наслідування Христа в давньоруській агіографії // Образ Христа в українській культурі / Горський В. С. — К.: Академія, 2003. – С. 7–22.

16. Данилевский И. Н. Библия и Повесть временных лет (к проблеме интерпретации летописных текстов) / И. Н. Данилевский // Отечественная история. – 1993. – №1. – С. 78–94.

17. Демчук О. Іван Франко і Біблія / О. Демчук // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях та колегіумах. – 2006. – №6. – С. 33–42.

18. Дрозд Л. Сміслові наповнення образу Ісуса Христа в поетів "праської школи" / Л. Дрозд // Дивослово. – 2005. – №8. – С. 64-69
19. Жовніренко Б. Образ Бога в творчості Івана Величковського і Василя Стуса / Жовніренко Б. // Слово і час. – 2000. – №6. – С. 21– 28.
20. Залеська-Онишкевич Л. М. Л. Роль Великодня у «Патетичній сонаті» // Слово і час. – 1991. – №9. – С.48 – 53.
21. Зелінська О. Звернення в барокових проповідях / О. Зелінська // Українська мова. – 2007. – №1. – С. 65-74.
22. Іщенко Є. Віталізація смерті в поезії Василя Стуса / Є. Іщенко // Слово і час. – 2006. – №11. – С. 69-76.
23. Качуровський І. Містична функція літератури та українська релігійна поезія // Слово і час. – 1992. – №10. – С.33-45.
24. Лановик З. Художня природа біблійних текстів / З. Лановик // Зарубіжна література. – 2006. – №29. – С. 18-21.
25. Ленська С. Образ Богородиці в українській поезії ХХ століття // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2010. - №1. – С.2-7.
26. Мариненко Ю.В. Біблійні образи в українській прозі 40-х років ХХ ст. // Слово і час. – 2005. – № 12. – С. 3-13.
27. Найдан М. Фольклорні, релігійні та літературні мотиви в поемі М. Рильського «Жага» // Слово і час. – 1998. – №6. – С. 6-11Н
28. Нямцу А. Мир Нового Завета в литературе. – Черновцы: Рута, 1998. – 108 с.
29. Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федьковича. – Черновцы: Рута, 2001. – 208 с.
30. Паращук О. Клим Смолятич і П'єр Абеляр: заявлення авторської позиції чи протест проти авторитету Святого Письма / О. Паращук // Слово і час. - 2010. - №9. - С. 67-72.
31. Пелех У. Релігійна проблематика в літературі сучасної України // Від розстріляного до замученого відродження 1920 – 1960 – 1980 роки в українській літературі. Огляд життя і творчості вибраних творів. – Торонто: Видавнича фундація Гуменюків, 1988. – С. 249-264.
32. Плачинда С. Василь Стус пішов на смерть як Ісус Христос/ Плачинда С. // Столиця. – 1999. – 20-25 серп. (№60). – С. 14-15
33. Приліпко, І. Ремінісценції та алюзії у творах Валерія Шевчука / Ірина Приліпко // Слово і час. – 2009. – № 7. – С. 33 – 37.
34. Пелешенко Ю. Біблія і українська література / Ю. Пелешенко // Українська мова та література. – 1998. - №41. – С. 12.
35. Рада І. Головна церква держави : собор як дзеркало духовного життя доби в літературі // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2001. – №3. – С.158-166.
36. Скорина Л. Біблія та українська література: (особливості вивчення теми) / Л. Скорина // Українська мова та література. – 2008. – №33-34. – С. 12-26.
37. Слоньовська О. Біблійні образи і сюжети в творчості Ліни Костенко // Українська література в загальноосвітній школі : Науково-методичний журнал. – 2010. – № 5. – С. 26.
38. Сулима В.І. Біблія і українська література. – К., 1998. – 400 с.
39. Сулима В. Біблійні концепти і проповідницька традиція української літератури : (на прикладі концепту води) / В. Сулима // Слово і час. – 2007. – №12. – С. 3-14.
40. Сулима В. Біблійні псалми / В. Сулима // Дивослово. – 1999. – №7. – С. 59-63.
41. Стус В. Феномен доби: Сходження на Голгофу слави / Стус Василь. — К.: Знання, 1993. – 96 с.

42. Танюк Л. До проблем української «пророчої» поезії // Сучасність. – 1992. – №2. – С.130 – 140.
43. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті: У 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987-1991.
44. Ушкалов Л. Григорій скворода: Семінарії. – Харків : Майдан, 2004. – 776 с
45. Фрай Г. Н. Великий код: Біблія і література / Н. Фрай ; з англ. пер. І. Старовойт ; ред. І. Новіцька. – Л. : Літопис, 2010. - 360 с.
46. Шапошникова І. Біблійні образи в поезії М.Філянського // Вісник Запорізького державного педагогічного університету. – 2001. – №1. – С. 1 – 4.
47. Яковина Оксана. Благовіщення та образ Богородиці в церковній традиції і в поемі Тараса Шевченка "Марія" / Оксана Яковина // Слово і час : Науково-теоретичний журнал. 2010. № 3. С. 39-46.
48. Яременко, В. І. "Во іудеї во дні они...": біблійна та священна історія у творчості Тараса Шевченка за історіософським дискурсом / В. І. Яременко // Український історичний журнал : Науковий журнал. 2014. № 2. С. 30 - 49.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №3. **ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ МОВОЮ ІНШИХ МИСТЕЦТВ**

Теми доповідей:

1. Античні міфологічні сюжети в живописі Нового часу.
2. Античні історичні сюжети в живописі ХХ ст.
3. Старозавітні сюжети як джерело живопису Нового часу.
4. Новозавітні сюжети у творах живописців ХХ ст.
5. Антична образність у скульптурі.
6. Образи Біблії у скульптурі.
7. Сюжети літературної класики в балеті.
8. Діалог літератури і кіно: «Іліада» Гомера і «фільм «Троя»
9. Діалог літератури і кіно: екранізація «Одіссеї» Гомера.
10. Діалог літератури і кіно: цикл міфів про аргонавтів на екрані.
11. Діалог літератури і кіно: кіноверсія «Пісні про Нібелунгів»
12. Середньовічні сюжети в музиці Р. Вагнера.
13. Діалог літератури і кіно: варіанти театрального прочитання «Гамлета» Шекспіра.
14. Діалог літератури і кіно: «Король Лір» Шекспіра на екрані.
15. Діалог літератури і кіно: кіножиття «Макбета» В. Шекспіра.
16. Діалог літератури і кіно: «Ромео і Джульєтта» в музиці і балеті.
17. «Класичне» кінопрочитання шекспірівських «Ромео і Джульєтти» на екрані.
18. Діалог літератури і кіно: екранізація Шекспірового «Отелло».
19. Кіноверсії життя Шекспіра («Закоханий Шекспір», «Анонім») як версії «шекспірівського питання».
20. Діалог літератури і кіно: «Робінзон Крузо» Д.Дефо на екрані.
21. «Модерне» кінопрочитання «Ромео і Джульєтти» Шекспіра.
22. Діалог літератури і кіно: «Дон Кіхот» Сервантеса як кіноверсія.
23. «Собор Паризької Богоматері» В. Гюго в кіно і на сцені.
24. Кіноадаптації творів Ч. Діккенса.

25. Діалог літератури і кіно: «Багряна літера» Н.Готорна.
26. Діалог літератури і кіно: «Мобі Дік» Г. Мелвілла.
27. Діалог літератури і кіно: «Знедолені» В. Гюго в мистецтві XX -- початку XXI ст.
28. Кіноверсії «Милого друга» Г.де Мопассана.
29. Діалог літератури і кіно: О.Вайльд «Портрет Доріана Грея»
30. Діалог літератури і кіно: екранізація роману Т. Гарді «Тесс із роду Д'Ербервіллів»
31. Діалог літератури і кіно: романи Г. Веллса в кіно
32. Діалог літератури і кіно: кіностилістика романів Г. Джеймса.
33. Діалог літератури і кіно: кіношерлокіана.
34. Діалог літератури і кіно: «Великий Гетсбі» Фіцджеральда на екрані.
35. Діалог літератури і кіно: наукова фантастика Г.Веллса в кінематографічній версії.
36. Діалог літератури і кіно: твори Р.Кіплінга в анімаційних та кіноверсіях.
37. Діалог літератури і кіно: кінопрочитання «Парфумера» П. Зюскінда.
38. Діалог літератури і кіно: «Ім'я Рози» У.Еко на екрані.
39. Діалог літератури і кіно: екранізація епопеї М.Шолохова «Тихий Дон».
40. Діалог літератури і кіно: романи-фентезі на екрані.

Ключові слова: літературна компаративістика, контактна генетика, типологія, імагологія, міжлітературний процес, міжлітературні зв'язки, міфологічний фактор у літературі, міфотворчість, міфологема, міфема, міфопоетична парадигма, реміфологізація, деміфологізація, ремінісценція, алюзія, стилізація, цитація; міжлітературний процес, міжлітературні зв'язки, “неоміф”, “вторинна міфологія”, інтертекстуальність, гіпертекст, компаративне дослідження, моделювання, рецепція, інтерпретація, трансформація, інтермедіальність

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3
Відвідування практичних занять			
Робота на семінарському занятті	10	3	30
Робота на практичному занятті			
Лабораторна робота			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30
Виконання модульної роботи	25	2	50
Разом:			117
Максимальна кількість балів:	117		
Розрахунок коефіцієнта:	1,17		

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з навчальним планом, на самостійну роботу курсу «Компаративний аналіз художнього тексту» виділено 14 годин. За робочою програмою курсу це 6 тем, вивчення яких дає можливість збалансувати й розширити отриману під час лекцій інформацію і здобуті на семінарських заняттях навички порівняльного аналізу текстів різних національних літератур, історико-літературних періодів, літературних систем тощо.

6 тем, винесених на самостійне опрацювання, охоплюють проблематику широкого діапазону – присвячені дослідженням різних типів міжтекстових зв'язків української і зарубіжної літератур від античної (Есхіл, Вергілій), середньовічної («Пісня про Роланда»), класицистичної (Мольєр), романтичної (В. Скотт) до доби модернізму (Г. де Мопассан).

План кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання, – це ключові питання, на які, готуючи (за бажанням) конспекти, необхідно звернути увагу. У планах вказана і форма контролю за виконанням кожної теми. Це письмова робота у вигляді таблиці, або розгорнуті відповіді на контрольні питання, або виконання тестових завдання.

Максимальна кількість балів за кожне з виконаних завдань – 5 балів. Тестові завдання виконуються в аудиторії під час індивідуальних консультацій, інші види робіт подаються на перевірку у визначений термін.

Тема №1

Спільне та відмінне в епічному просторі «Слова про похід Ігорів» і «Пісні про Роланда»

Проблема авторства.

Тема та ідея. Провідні мотиви, характер конфлікту.

Реальність і фантастика. Специфіка вираження релігійних мотивів.

Епічний герой: образ мудрого правителя, ідеальний васал, бунтівний «барон» (князь).

Особливості стилю. Питання жанрової природи творів.

Література:

Білоус П. «Слова о полку Ігоревім»: казка зі щасливим кінцем? // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колегіумах. – 2002. – №4. – С. 66 – 72.

Гуревич А. Проблемы средневековой народной культуры. — М., 1981.

Качуровський І. «Пісня про Роланда» в українському перекладі Василя Щурата // Всесвіт. — 1994. — № 9.

Костіков І. Слово про «Слово» // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колегіумах. – 2000. – №4. – С. 208 – 213.

Махновець Л. Про автора «Слова о полку Ігоревім». К. —1989.

Мелетинский С. Происхождение героического эпоса. — М., 1963.

Охріменко П.П. Ігор Святославович як герой «Слова о полку Ігоревім» і як історична особа // Українська мова й література в школі. – 1985. – №8. – С. 18-19.

Півторак Г. Пролема авторства «Слова о полку Ігоревім» // Українська мова та література. – 1998. – №. 4.

Пушик С. Криваве весілля на Каялі (Слов'янська міфологія і «Слово о полку Ігоревім») // Пушик С. Дараби плывуть у легенду. – К. : Рад. письменник, 1990. – С. 5 – 226.

Самарин Р. «Песнь о Роланде» и проблемы литературного анализа // Самарин Р. Зарубежная литература. — М., 1987.

Смирнов А. Старофранцузский героический эпос и “Песнь о Роланде”. – М., 1964.

**Форма контролю: заповнити таблицю порівняльної
характеристики творів з крізь призму характеристики героїчного епосу
Зрілого Середньовіччя**

<i>Риси героїчного епосу Середньовіччя</i>	<i>«Пісня про Роланда»</i>	<i>«Слово про похід Ігорів»</i>
відображення процесів етнічної й державної консолідації		
показ сеньйоріально-васальних стосунків		
національні інтереси відтісняють родинно-племенні на другий план		
розширення історичної тематики		
елементи ідеалізації героїчного минулого, подеколи як міфічної «золотої доби		
звуження казково-міфологічної теми		
своєрідний «історизм», який не виключав щонайширшого застосування до історичних персонажів та подій міфічних мірок, моделей та структур		
збільшення християнських мотивів; характерне протиставлення християн «невірним»		
військова героїчна естетика, вславлення фізичної сили та хоробрості, героїчного характеру		
патріотичні мотиви пов'язані з боротьбою проти завойовників та іновірців		
епічно розроблена форма твору, гнучка стилістика		

Тема №2.

**«Енеїда» Вергілія і «Енеїда» І.Котляревського: характер
міжтекстового зв'язку**

Проблематика і політична тенденційність Вергілієвої «Енеїди» та «виклики» часу в поемі І.Котляревського.

Система образів поем (образ Енея і його роль у поемах; ідейно-художнє наповнення образів богів; зображення в поемах воїнської доблесті й вірності (Низ і Евріал).

«Енеїда» Вергілія як історія давніх римлян. Поема І.Котляревського як енциклопедія життя українського суспільства.

Жанрово-стилістичні особливості поем Вергілія та І. Котляревського.

Література:

Горбань А. Алюзійний простір «Енеїди» І.Котляревського: колоніальний аспект // Інтернет-джерело. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/6903/1/Анфіса%20Горбань.PDF>

Гундорова Т. «Малоросійський маскарад»: колоніальний дискурс в «Енеїді» Котляревського і навколо неї / Тамара Гундорова // Українська мова та література. – 2004. – Число 25 – 28. – С. 9 –16.

Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. / Микола Зеров // Твори: У 2-х т. – К. : Дніпро, 1990. – С.4 – 30.

Ошеров С. История, судьба и человек в “Энеиде” Вергилия // Античность и современность. – М., 1972.

Полонская К.П. Римские поэты эпохи принцата Августа. – М., 1963.

Тахо-Годи А.А. Хтонические мотивы в “Энеиде” Вергилия как один из принципов стиля // Вопросы классической филологии. – 1979. – №5.

Ткачук М. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси: Монографія. — Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 216 с.

Ткачук М. П. «Енеїда» І. Котляревського: до проблеми типології наратора / М. П. Ткачук // Вісник Черкаського ун-ту : [зб. наук. ст.]. – Черкаси, 2003. – С. 3 – 11.

Форма контролю: заповнити таблицю порівняльної характеристики «Енеїди» Вергілія і «Енеїди» І. Котляревського

	Характерні особливості	«Енеїда» Вергілія	«Енеїда» І.Котляревського
1.	Джерела сюжету		
2.	Ставлення автора до попередників		
3.	Приводом до написання стали		
4.	«Видавнича» доля твору		
5.	Сприйняття сучасниками		
6.	Сприйняття наступними поколіннями		
7.	Жанр твору. Аргументувати		
8.	У чому виявилася наступність літературної традиції		
9.	Сучасне авторів суспільство у творі: тенденції зображення, характерні епізоди		

10.	Асоціативне відчитування історії		
11.	Характеристика етико-естетичного ідеалу автора		
12.	Специфіка розкриття теми мандрів		
12.	Специфіка розкриття теми завоювань		
13.	Стихія пафосного		
14.	Стихія комічного		
15.	Особливості композиції		

Тема №3.

«Міщанин-шляхтич» Мольєра – «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карого – «Мина Мазайло» М.Куліша: особливості полілогу

Міщани і міщанство як проблематика комедій.

Основа конфліктів, їх типологія (соціальні, політичні, любовні, моральні). Проблемні комплекси п'єс: корекція часу і простору.

Історичний колорит комедій Мольєра, Карпенка-Карого і Куліша. Подібність і відмінність сюжетних ліній.

Специфіка засобів комічного в аналізованих творах.

Література:

Ганіч Н. Герої Мольєра, Куліша та Карпенко-Карого – носії однієї пристрасті: за п'єсами «Міщанин-шляхтич», «Мина Мазайло», «Мартин Боруля» / Н.Ганіч // Зарубіжна література. – 2007. – число 45. – С. 13–16.

Карпенко-Карий І. П'єси / Вст. стаття Л. Стеценко. – К. : Мистецтво, 1982. – 205 с.

Мольєр Ж. Б. Полное собрание сочинений в 4-х томах. – М. : Искусство, 1966. – Т.3. – 544 с.

Фурсова Л. Мистецькі паралелі: Ж. Б. Мольєр «Міщанин-шляхтич», І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля»: компаративний ідейно-тематичний аналіз / Л.Фурсова // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2004. - №4. – С. 16–20 .

Шухорова А. Традиція Мольєра в українській літературі «Мартин Боруля» І. Карпенко-Карого та «Мина Мазайло» М. Куліша / А.Шухорова // Зарубіжна література. – 2001. – число 43 – С. 11.

Форма контролю: тестова письмова робота

1. Який із аналізованих творів має світоглядний конфлікт:

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 3) «Мина Мазайло» Куліша

2. Який із аналізованих творів написаний на замовлення:

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 3) «Мина Мазайло» Куліша

3. Який із аналізованих творів не має мотиву зміни прізвища:

- 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 4. Який із аналізованих творів відповідає визначенню комедія-дискусія:**
 - 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 5. У якому із аналізованих творів немає сцени під умовною назвою «урок»:**
 - 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 6. У якому із аналізованих творів вирішити конфлікт допомагають слуги:**
 - 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 7. У якому із аналізованих творів головний герой визнає свою помилку:**
 - 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 8. У якому із аналізованих творів наявна антиаристократична сатира:**
 - 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 9. У якому із аналізованих творів є мотив випадково підслуханої розмови, що змінює одну із сюжетних ліній?**
 - 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 10. Персонаж якого із аналізованих творів зі здивуванням дізнається про літературний рід, яким розмовляє:**
 - 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 11. У якому із аналізованих творів є мотив «промовистого» сну?**
 - 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 12. Особиста образа як привід для судової справи -- зав'язка твору**
 - 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 2) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 13. Персонажі якого твору є уособленням певних світоглядних позицій у важливому суспільному питанні:**
 - 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
 - 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
 - 3) «Мина Мазайло» Куліша
- 14. Ким доводить Дорімена головному герою комедії Мольєра:**
 - 1) покровителькою
 - 2) коханкою
 - 3) ніким
- 15. Який слід у французькій мові залишила комедія Мольєра:**

- 1) збагатила новим терміном
- 2) збагатила новим фразеологізмом
- 3) збагатила новим типом синтаксичної одиниці

16. У якому із аналізованих творів прагнення героя змінити соціальний статус спричиняє сварку давніх друзів?

- 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 3) «Мина Мазайло» Куліша

17. Який із героїв аналізованих творів вважає, що причина його неуспішної кар'єри -- у прізвищі?

- 1) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого
- 2) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 3) «Мина Мазайло» Куліша

18. У якому творі немає мотиву втручання головного героя в особисте життя своїх дітей?

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Мина Мазайло» Куліша
- 3) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

19. Що «винайшов» головний герой одного з аналізованих творів?

- 1) друкарську машинку
- 2) мухобійку
- 3) праску

20. У якому із творів вирішення конфлікту виходить за межі родини?

- 1) «Міщанин-шляхтич» Мольєра
- 2) «Мина Мазайло» Куліша
- 3) «Мартин Боруля» Карпенко-Карого

Тема №4.

«Айвенго» В.Скотта і «Чорна рада» П.Куліша в світлі жанру історичного роману

Українські рецепції творчості Вальтера Скотта.

Особливості використання П.Кулішем вальтер-скоттівської моделі історичного роману: інтерес до переламних моментів історії, характерний конфлікт; співвідношення історичної і художньої правди; переплетення історичної і особистісної теми як основа сюжетного руху.

«Чорна рада» : українська історія очима «культурника» Куліша.

Література:

Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну. – К., 1993

Девдюк І.В. Англійська література у творчій діяльності П.Куліша (переклади, критичне сприйняття. Творче засвоєння): Авторфе. дис. канд. філ. наук: за спец. 10.01.05 / Девдюк І.В. – К., 1999. – 20 с.

Петриченко Г. Особливості використання вальтер-скоттівської моделі у творчості Пантелеймона Куліша та Миколи Гоголя / Петриченко Г. // <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/philology/2012/193-181-19.pdf>

Попадинець О. Вальтер Скотт в українських перекладах та критиці / Попадинець Оксана // <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/30981/44-Popadynets.pdf?sequence=1>

Форма контролю: письмова робота за одним із варіантів

Варіант 1

1. Здійснити порівняльний аналіз романів «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорної ради» П.Куліша в світлі жанру історичного роману.
2. Проаналізувати образи головних героїв з погляду типології романтичних персонажів.
3. Навести приклади творчого засвоєння П.Кулішем окремих сюжетних схем (епізодів, схем) у Вальтера Скотта.

Варіант 2

1. Порівняти особливості відтворення історичних подій у романі «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорній раді» П.Куліша.
2. Визначити пропорції в романах «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорній раді» П.Куліша персонажів за принципом «реальні – вигадані», домінантних ліній (історична – любовна) та узагальнити щодо авторських історіософських концепцій.
3. Навести приклади творчого засвоєння П.Кулішем окремих сюжетних схем (епізодів, схем) у Вальтера Скотта.

Варіант 3

1. Довести, що відтворення любовної лінії в романах «Айвенго» Вальтера Скотта і «Чорній раді» П.Куліша має романтичний характер.
2. Визначити специфіку національного варіанта історичного роману на прикладі «Чорної ради» П.Куліша.
3. Навести приклади творчого засвоєння П.Кулішем окремих сюжетних схем (епізодів, схем) у Вальтера Скотта.

Тема №5.

Гі де Мопассан «Милий друг» – В.Підмогильний «Місто» як два варіанти роману кар'єри

«Милий друг» Гі де Мопассана як варіант роману-кар'єри. Характерологія жанру.

Питання типологічної спорідненості роману В.Підмогильного і Гі де Мопассана в критиці (Ф. Якубський, М. Могилянський, А Хуторян, Г. Костюк та ін.).

Проблематика романів і її культурно-соціальний контекст. Жорж Дюруа і Степан Радченко: герої на межі. Проблема відчуження і її вираження в романах.

Специфіка розкриття теми міста. Поняття свободи творчості в Гі де Мопассана і В.Підмогильного.

Література:

Костюк Г. В.Підмогильний // Підмогильний В. Місто. – М., 1990. – 250 с.

Луцій С. Український «Любий друг»? : В.Підмогильний. «Місто» // Слово і час. – 1999. – №7. – С.54 – 57.

Мельник В. Валер'ян Підмогильний в ідейно-естетичному контексті першої половини ХХ-го століття (Концепція людини): Дис. д-ра філол. наук / Український вільний ун-т. – Мюнхен, 1993. – 19 с.

Підмогильний В. Оповідання. Повість. Романи. – К. : Наукова думка, 1991. – 800 с.

Рибалко Ю. Психоаналітичні паралелі у творчості В.Підмогильного та В.Домонтовича (на прикладі «Повісті без назви» і «Доктора Серафікуса») // Слово і час. – 2002. – №10. – С.60 – 68.

Ставицька Л. Мовно-образна структура роману В.Підмогильного «Місто» // Слово і час. – 1998. – №7. – С.54 – 57.

Форма контролю: тестова письмова робота

1. Романи «Місто» Підмогильного і «Милий друг» Г. де Мопассана типологічно близькі до:

1) любовного роману;	3) роману кар'єри;
2) роману виховання;	4) філософського роману.

2. Епіграф до твору Підмогильного виражає конфлікт

1) між почуттям і обов'язком;	3) особистим і громадським;
2) тілом і духом;	4) природою і цивілізацією

3.»Його душа перетворилась у якусь скриню з потрійним дном, де можна було знайти все, що завгодно», -- сказано про

- 1) Радченка;
- 2) Дюруа;
- 3) Максима Гнідих;
- 4) Вальтера

4. «У ній вабила його нештучність рідна його душі», -- думає

1) Дюруа про Мадлен	3) Дюруа про Сюзанну
2) Радченко про Мусіньку	4) Радченко про Надійку.

5. Про що чи про кого сказано у творі Підмогильного: «Це те нове, що він мусить у нього ввійти, щоб досягнути своєї давньої вищої мрії»:

1) про університет;	3) про студентський комітет;
2) про Київ;	4) про письменницьку спілку.

6. Граф Водрек заповів своє майно дружині Дюруа, бо:

1) вона його позашлюбна донька;	3) покійний Форесье – його син;
2) його шантажував Жорж;	4) Мадлена його коханка.

7. Полон, втеча з-під розстрілу – це сторінки біографії

1) Радченка;	3) Левка;
2) Дюруа;	4) Форесье

8. «Хороші люди, хоч і старосвітські», – каже

1) Дюруа про батьків;	3) Радченко про батьків;
2) Дюруа про Вальтерів;	4) Левко про подружжя сусідів.

9. «Все це – старий порошок, що треба стерти. І він до цього покликаний», – думає

- 1) Дюруа про чиновників у міністерстві;
- 2) Радченко про городян;
- 3) Дюруа про повій;
- 4) Радченко про стару професуру.

10. У рядках «Його кохання виявилось фальшивим папірцем, втрученим серед метушні, і він викинув геть цей непотріб, лютуючи і себе маючи за обдуреного» йдеться про почуття

1) Дюруа до Мадлен;	3) Дюруа до Клотильди
2) Степана до Мусіньки;	4) Степана до Надійки.

11. «Він заздрив їм і не ховав від себе цього, бо теж хотів висунутись і бути обраним» – це думки

1) Радченка про студентів;	3) Радченка про письменників;
2) Дюруа про журналістів;	4) Дюруа про політиків.

12. У псевдонімі «Стефан», обраному Радченком, вгадується його

1) скромність;	2) марнославство;

- 3) патріотизм;
- 4) комплексованість.

13. Закінчити фразу-характеристику Дюруа: «Він втілював героя ... роману»:

1) любовного;	3) пригодницького;
2) бульварного;	4) філософського;

14. Форестьє повчає Дюруа: «Нужно лавировать, избегать затруднительных положений, обходить препятствия, сажать других в лужу с помощью...»

1) оружия;	3) энциклопедического словаря;
2) острого слова;	4) обаяния

15. На прийомі у Форестьє Жорж Дюруа привернув увагу гостей своїм знанням:

1) військової справи;	3) французької провінції;
2) Алжиру;	4) етикету.

16. Першою Дюруа назвала «милим другом»:

1) Віргінія	3) Лорина;
2) Сюзанна;	4) Клотильда.

17. Викриваючи свою дружину в подружній зраді, Дюруа мав на меті:

- 1) довести аморальність Мадлен і викликати співчуття колег;
- 2) скинути з посади Ларош-Матьє;
- 3) добитися розлучення з Мадлен;
- 4) розлучитись з Мадлен і знищити Ларош-Матьє як політика.

18. Щоб отримати дозвіл Вальтера на шлюб із Сюзанною, Дюруа

- 1) пообіцяв стати членом сенату;
- 2) розірвати будь-які зв'язки з коханками;
- 3) шантажував його «марокканською» історією;
- 4) заручився підтримкою його дружини.

19. «Українським» акцентом в опрацюванні В.Підмогильним традиції Мопассана є:

- 1) мотив воєнного минулого головного героя;
- 2) мотив організації колгоспів;
- 3) протиставлення міста – селу як «ворожої» території;
- 4) мотив нещасливого шлюбу.

20. На відміну від героя Мопассана, у фіналі Радченко почуває себе:

- 1) переможцем у професійному плані;
- 2) мужчиною, здатним на справжнє і глибоке почуття;
- 3) людиною, що відійшовши від одного способу життя, так і не вжилась в інше;
- 4) готовим до соціально активної діяльності.

Тема №6.

Трансформація традиційних образів: національні варіанти (від Прометея Есхіла до Прометея Павла Тичини)

Міфема Прометея в античній традиції: дві версії інтерпретації.

Образ Прометея в традиції романтизму і тема бунту.

Специфіка прочитання образу Прометея в неоромантизмі: трагічний і трагікомічний аспекти.

Трансформація античного сюжету в поезії П. Тичини. Поема-феєрія «Прометей», вірші «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!» як складові Тичининої антиутопії: характерні риси метажанру; переосмислення

персонажа; суспільне й особисте в підтексті твору; традиційне і нове в антиутопії П. Тичини.

Література:

Барка В. К. Відхід Тичини / В. К. Барка // Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. : У 4-х т. – К. : Рось, 1994. – Т. 1. – С. 542 – 550.

Білецький О. І. «Прометей» Есхіла і його потомки в світовій літературі / О. І. Білецький // Білецький О. І. Зібрання праць : У 5-ти т. – К. : Наук. думка, 1966. – Т. 5 : Зарубіжні літератури. – С. 129 – 180.

Гальчук О. «...І в хаосі творить скарби»: античні образи й мотиви в поетичній інтерпретації Павла Тичини / Оксана Гальчук // Слово і час. – 2012. – № 3. – С. 88 – 101.

Турган О. Д. «Життя і вогонь дав людям Прометей і знав, що муки ждуть його за теє...» / Ольга Турган // Біблія і культура. – 2009. – №11. – С. 190 – 198.

Турган О. Д. Українська література кінця XIX – початку XX ст. і античність (шляхи сприйняття і засвоєння) / О. Д. Турган. – К. : Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1995. – 176 с.

Форма контролю: тестова письмова робота

1. Вперше міф про Прометея ввів у літературу:

- 1) Есхіл; 3) Овідій
2) Гесіод; 4) Вергілій

2. Вважаю Прометея винуватцем в людських бідах

- 1) Гесіод;
2) Геродот;
3) Есхіл;
4) Вергілій

3. Даром пророцтва Прометея наділив у своєму творі:

- 1) Гесіод; 3) Овідій;
2) Вергілій; 4) Есхіл;

4. «Звільненого Прометейя» «дописав» у XIX ст.

- 1) Шеллі; 3) Гюго;
2) Байрон; 4) Кітс

5. Прометей – символ нескореного народу в поезії

- 1) Міцкевича; 3) Забіли;
2) Шевченка; 4) Костомарова;

6. Особливість потрактування образу Прометея у творчості молодомузізівців:

- 1) Прометей – розчарований;
2) Прометей-зрадник людства;
3) Прометей – слуга тирана Зевса;
4) Прометей – рятівник людства.

7. Тичина порівнював у статті «Про вічні типи в світовому письменстві» Прометея з

- 1) Фаустом;
2) Дон Кихотом;
3) Дон Жуаном;
4) Орфеем.

8. Розташувати твори Тичини за логікою розгортання авторського сюжету про Прометея:

- 1) Драма-феєрія «Прометей», «Ходить Фауст», «Прометей», «Слався!»
- 2) Драма-феєрія «Прометей», «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!»
- 3) «Прометей», драма-феєрія «Прометей», «Ходить Фауст», «Слався!»
- 4) «Ходить Фауст», «Прометей», «Слався!», драма-феєрія «Прометей»

9. У драмі-феєрії «Прометей» головний герой опиняється прикутим

- 1) на Кавказі; 3) у Гімалаях;
2) у країні N; 4) у Альпах.

10. У горах Прометея знайшли

- 1) німфи; 3) Чорні;
2) люди; 3) Білі.

11. Втіленням тоталітарної держави у драмі-феєрії є:

- 1) німфи; 3) Тиран і Білі;
2) Перший і Четверта; 4) Білі і Чорні

12. Прометееві допомагає звільнитись

1) Іо;	3) Етео;
2) Четверта;	4) німфа.

13. На знаменах нового людства Прометей бачить напис:

1) «Героїв немає серед нас!»	3) «Ми не знаємо свої батьків!»
2) «Прийди, о прийди, Прометею!»	4) «Хто не з нами, той проти нас!»

14. Мотив «нових орлів», з якими бореться Прометей, з'являється у

1) драмі-феєрії «Прометей»	3) вірш «Ходить Фауст...»
2) вірші «Прометей»	4) вірш «Слався!»

15. У вірші «Ходить Фауст..» Фауст є уособленням

1) іноземної інтервенції;	3) середньовічного чорнокнижника;
2) християнського гуманізму;	4) західноєвропейської культури.

16. Збірку «Вітер з України», до якої входить вірш «Ходить Фауст...» В.Стус назвав

1) найталановитішою збіркою Тичини;	3) типовою соцреалістичною лірикою;
2) зразком символістської поезії;	4) поворотною збіркою в творчості поета.

17. 3-поміж творів Тичини прометеївської тематики твором дифірамбічного типу є

1) драма-феєрія «Прометей»	3) вірш «Ходить Фауст...»
2) вірш «Прометей»	4) вірш «Слався!»

18. Від традиції античної трагедії Тичина запозичив:

- 1) тричленну структуру і сатирівську драму, хор, катарсис;
- 2) хор, фрагменти «біографії» протагоніста; тричленну структуру
- 3) традиційну структуру, хор, катарсис;
- 4) традиційну структуру, хор, фрагменти «біографії» протагоніста

19. У творах, об'єднаних Прометеем, Тичина створив свій варіант:

1) утопії;	3) ліро-епічної поеми;
2) антиутопії;	4) роману у віршах.

20. Твори Тичини щодо Есхілового «Прометея прикутого» є

1) стилізацією;	3) продовженням;
2) наслідуванням;	4) комічною переробкою.

6.2. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модульна контрольна робота – форма підсумкового контролю здобутих знань і вмінь із курсу «Компаративний аналіз художнього тексту». Її виконання – це, зазвичай, логічне завершення лекційного та семінарського курсів, перевірки засвоєння тем на самостійне опрацювання, останній етап роботи перед заліком.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі упродовж одного заняття (80 хв.). Кожна правильно обрана відповідь із-поміж запропонованих варіантів тестових питань оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість отриманих балів – 50.

У разі відсутності студента на занятті з поважної причини можливість написати модульну контрольну роботу надається на індивідуальній консультації.

Модульна контрольна робота

1. Предмет компаративістики

- 1) генетичні, генетико-контактні зв'язки і типологічні збіги в літературах
- 2) генетичні, генетико-контактні зв'язки і типологічні збіги в національних і регіональних літературах
- 3) генетичні і генетико-контактні зв'язки в національних і регіональних літературах

2. Ключове поняття в компаративістиці – це

- 1) взаємовпливи
- 2) переклад
- 3) трансформація

3. Серед основних розділів сучасної компаративістики «наймолодшим» є

- 1) порівняльно-історичне літературознавство
- 2) інтертекстуальні студії
- 3) інтермедіальні студії

4. Принципи літературознавчої компаративістики були сформульовані

- 1) в монографії Х. Познетта «Порівняльне літературознавство»
- 2) в монографії А.Волкова «Традиційні образи і сюжети»
- 3) в монографії Д.Дюришина «Теорія порівняльного вивчення літератури»

5. Сучасний етап розвитку літературної компаративістики – це

- 1) пасивна стадія;
- 2) активна стадія «першої кризи»;
- 3) активна стадія «другого перегляду»

6. На принципах деконструктивізму, психоаналізу, західного марксизму та семіотики базуються такі моделі порівняльного літературознавства, як

- 1) постколоніальна критика і рецептивна естетика;
- 2) архетипна і феміністична критика
- 3) феміністична критика і постколоніальна критика

7. Явищем «вищого порядку» є така одиниця компаративного вивчення, як

- 1) зональна література
- 2) світова література
- 3) регіональна література

8. Визначте ієрархію понять:

- 1) світова література – національна – зональна – регіональна

2) національна література – світова – регіональна – зональна

3) національна література – зональна – регіональна – світова

9. Українська література належить до

1) слов'янської зони європейського регіону

2) літератур колишнього СРСР близькосхідного регіону

3) слов'янської зони далекосхідного регіону

10. Еміграційна література – це наслідок дії такого процесу, як

1) конвергенція

2) дивергенція

3) змішані типи

11. Проміжною ланкою між національною та регіональною системами є:

1) літературна підзона;

2) зональна літературна система;

3) літературний підрегіон.

12. Арабо-мусульманська, скандинавська, слов'янська літературні системи є...

1) національними;

2) зональними;

3) регіональними.

13. Спільне походження – це необхідна умова для таких форм взаємодії, як

1) типологічні;

2) генетичні;

3) контактні.

14. Запозичення, наслідування, типізація – це різновиди зв'язків

1) генетичних;

2) типологічних;

3) контактних.

15. Спіралеподібними бувають

1) генетичні зв'язки;

2) контактні зв'язки;

3) типологічні сходження.

16. Ідейна близькість «Слова про похід Ігорів» та «Пісні про Роланда» – це

1) результат історично зумовлених аналогій;

2) результат спіралеподібних зв'язків;

3) результат конкретно-історичних подібностей.

17. Античні і біблійні ТСО належать до таких різновидів, як

1) полірегіональні;

2) зональні;

3) регіональні.

18. До власне літературних ТСО належать

1) Сократ;

2) Прометей;

3) Еней.

19. Функції перекладу:

1) інформативна

2) інформативна і творча;

3) творча.

20. З огляду на час і місце «Енеїда» Котляревського щодо «Енеїди» Вергілія – це

1) онаціоналізація;

2) осучаснення;

3) інтернаціоналізація

21. Наявність міфологічного складника в літературному творі – це

1) міфокритика;

2) міфологічний фактор;

3) реміфологізація.

22. Для романтизму і модернізму характерний такий зв'язок із міфологією, як

1) деміфологізація;

2) авторська міфотворчість;

3) реміфологізація.

23. Наявність міфологічних алюзій – це такий варіант вираження міфології, як

1) фрагментарного;

2) лінійно-мозаїчного;

3) лінійного.

24. Гетерогенн(а)ий і гомогенн(а)ий – це типи

1) міфопоетичного ядра;

2) міфопоетичної парадигми;

3) міфопоетичної атмосфери.

25. Роман Кнута Гамсуна «Пан» – це приклад міфопоетичної системи

1) мозаїчного типу;

2) лінійного типу;

3) лінійно-мозаїчного типу.

26. Автор класичного визначення інтертексту:

1) М.Бахтін;

2) Ю.Крістева;

3) Р.Барт.

27. Коментар або критичне посилання на прототекст—це, за Ж. Женеттом,

1) метатекстуальність;

2) паратекстуальність;

3) архітекстуальність.

28. Поняття «ризом» у літературознавчий ужиток ввів

1) Ж.Дельоз;

2) М.Бахтін;

3) М.Гловінський.

29. Театральне мистецтво належить до такого виду мистецтва, як

1) просторове;

2) часове;

3) просторово-часове.

30. Теорія інтертекстуальності базується на

1) вченні Ю.Тинянова про пародію і М.Бахтіна та Ю.Крістевої про діалогізм творів;

2) дослідження анаграм Ф.де Соссюра, вченні Ю.Тинянова про пародію і М.Бахтіна про діалогізм творів;

3) дослідження анаграм Ф.де Соссюра, вченні Ю.Тинянова про пародію і Юлії Крістевої про діалогізм творів

31. Спільним у «Пісні про Роланда» і «Слові про похід Ігорів» є

1) час подій;

2) жанр;

3) особливості композиції.

32. На відміну від «Пісні про Роланда», у «Слові про похід Ігорів» немає

1) мотиву міжусобиць;

2) образу ідеального правителя;

3) християнських мотивів;

33. Мотив віщого сну є в епосі

1) «Слово о полку Ігоревім»;

2) в обох творах;

3) «Пісні про Роланда».

34. «Енеїда» І.Котляревського щодо «Енеїди» Вергілія – це

- 1) стилізація;
- 2) переклад у комічному дусі;;
- 3) онаціоналізація класичного сюжету.

35. Імператриця Катерина в поемі І.Котляревського «Енеїда» в образі

- 1) Дідони;
- 2) Цірцеї;
- 3) Юнони.

36. Серед історичних подій, згаданих у поемі І.Котляревського «Енеїда», є

- 1) облога Очакова;
- 2) битва під Жовтими Водами;
- 3) битва під Берестечком.

37. На відміну від Мольєра, І. Карпенко-Карий у «Мартині Борулі»

- 1) створив зразок політичної сатири;
- 2) ввів мотив помсти;
- 3) дав головному герою можливість зрозуміти свої помилки.

38. У «Мині Мазайлі» М.Куліша є епізод-відповідник «Міщанина-шляхтича»

Мольєра. Це

- 1) сцена з мухобійкою;
- 2) сцена уроку;
- 3) сцена зборів.

39. У п'єсі М.Куліша «Мина Мазайло» персонажі є

- 1) соціальними типами;
- 2) психологічними типами;
- 3) персонажами-ідеями.

40. У п'єсі М.Куліша «Мина Мазайло» на національну проблематику вказує

- 1) авторське жанрове визначення твору;
- 2) місце подій;
- 3) імена героїв

41. Відповідником мотиву «Ательстан-Ровена «Айвенго» » В.Скотта в «Чорній раді» П.Куліша є мотив

- 1) Леся – Петро Шраменко;
- 2) Леся – Кирило Тур;
- 3) Леся-Яким Сомко.

42. На відміну від «Айвенго» В.Скотта, у романі П.Куліша «Чорна рада» немає

- 1) мотиву боротьби за владу;
- 2) мотиву відновлення втраченого доброго імені;
- 3) мотиву подорожі.

43. На відміну від роману П.Куліша «Чорна рада» , в «Айвенго» В.Скотта є

- 1) історичні персонажі;
- 2) мотив долі знедоленого народу;
- 3) сцена лікування пораненого воїна.

44. Драма-феєрія Тичини «Прометей» щодо «Прометейя прикутого» Есхіла є

- 1) продовженням;
- 2) наслідуванням;
- 3) стилізацією.

45. Античну традицію завершувати трилогію сатирівською драмою Тичина втілює у такій частині своєї антиутопії, як

- 1) «Ходить Фауст»;
- 2) «Прометей»;
- 3) «Слався!».

46. Роман В.Підмогильного «Місто» за жанром

- 1) соціально-психологічний;
- 2) бульварний;
- 3) урбаністичний.

47. Як і Жорж Дюруа («Милий друг» Мопассана), Степан Радченко («Місто»

Підмогильного)

- 1) одружився з донькою коханки;
- 2) мав військовий досвід;
- 3) мріяв стати членом уряду.

48. На відміну від роману Мопассана, «Місто» В.Підмогильного

- 1) має епіграф;
- 2) серед персонажів є журналісти;
- 3) містить мотив «шляху нагору».

49. «Кольоровий слух» або «музикальний колір» є ознакою

- 1) синестезії;
- 2) сугестії;
- 3) симультанеїзму.

50. Інтермедіальні дослідження – це вивчення

- 1) зв'язків між різними видами мистецтва;
- 2) читачького сприйняття твору;
- 3) міжтекстових зв'язків художніх творів.

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни “Компаративний аналіз художнього тексту” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового контролю здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій зазначено види і терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасне виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність та оригінальність виконаного завдання;
- творчий підхід у виконання завдань, ступінь засвоєння матеріалу;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Структура літературної компаративістики та місце в системі інших наук.
2. Становлення літературної компаративістики як науки: етапи розвитку, школи, постаті.
3. Компаративістика в Україні.
4. Предмет порівняльних досліджень і основні моделі компаративістики.
5. Поняття літературної системи. Типи літературних систем.
6. Загальна характеристика літературного регіону, зони та національної літературної системи.
7. Класифікація форм міжлітературного процесу.
8. Генетико-контактні зв'язки: їх понятійний апарат та механізми функціонування.
9. Різновиди генетико-контактних зв'язків у літературі.
10. Суспільно-типологічні сходження.
11. Літературно-типологічні сходження.
12. Психологічно-типологічні сходження.
13. Порівняльно-типологічні дослідження як пріоритетні у сучасній українській компаративістиці.
14. Поняття традиційних образів та сюжетів у світлі літературної компаративістики. Специфіка їх художнього існування в літературі та культурі.
15. Сутність поняття “інтертекстуальність” (спектр підходів, дискусії). Інтертекстуальність у компаративістиці.
16. Види інтертекстуальності.
17. Гіперлітература: поняття, художня практика, дискусії навколо.
18. Проблеми міфу в сучасній культурології. Міфологія і література.
19. Структурно-змістова характеристика міфологічного фактора в літературі (загальне поняття про його атрибути й модули виявлення).
20. Літературна міфотворчість та її типологія.
21. Поняття міфопоетики літературного твору. Міфопоетична система твору (різновиди структури, зміст, складники) та міфопоетична парадигма.
22. Міфологічний фактор у літературі різних епох та художніх систем: особливості симбіозу.
23. Порівняння морфологічної будови об'єктів і поєднання подібних у групи як основна операція компаративного методу.
24. Фактори порівняльного методу (природно-порівняльний, історико-типологічний, історико-генетичний).
25. Етапи компаративного аналізу. Принципи вибору форми порівняльного методу. Поняття основного і фонового матеріалу. Зміст основного етапу порівняльного аналізу.
26. Психолого-педагогічні та методичні умови проведення компаративного аналізу художнього твору.
27. Українська література і антична художня спадщина.

28. Українська література і Біблія.
29. Українська література і слов'янський світ.
30. Україна і традиції західноєвропейських літератур.
31. Українська література і Америка.
32. Українська література і літератури Сходу: точки перетину.
33. Характер і динаміка розвитку досліджень літератури в системі інших видів мистецтв. Перекодування різних видів мистецтв.
34. Література й живопис.
35. Література і музика.

6.6. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Недостатньо	0-59

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

[illegible]

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

Посібники і підручники:

1. Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство : Підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – 430 с.
2. Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка; Упоряд.: Р.Т.Гром'як, І.В.Папуша.– Тернопіль, 2002.– 334 с.
3. Градовський А. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика. – Черкаси: Брама, 2003. – 292 с.
4. Гурдуз А. Літературна компаративістика: навч.-метод. посібник для студентів вищих навч. закладів. – Миколаїв: вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 72 с.

Допоміжні

1. Вервес Г. Як література самоутверджується у світі: дослідження. – К.: Дніпро, 1990. – 452 с.
2. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця ХІХ – першої третини ХХ ст.: Монографія. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.
3. Гальчук О.В. «...Не минає міт!»: античний текст у просторі українського модернізму: Монографія. – Чернівці : Книги-ХХІ, 2013. – 551 с.
4. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения: Пер. с рум. – М.: Прогресс, 1977. – 229 с.
5. Дюришин Д. Межлитературные общности как конкретизация закономерностей мировой литературы // Проблемы особых межлитературных общностей / Под ред. Д.Дюришина. – М.: Наука, 1993. – С.9 – 63.
6. Дюришин Д. О европейских межлитературных центризмах // Россия, Запад, Восток: Встречные течения: К 100-летию со дня рожд. акад. М.П.Алексеева. – СПб.: Наука, 1996. – С.269-276.
7. Дюришин Д. Теория сравнительного изучения литературы: пер. со словац. – М.: Прогресс, 1979. – 320 с.
8. Жирмунський В.М. Сравнительное литературоведение. Восток и Запад.– Л.: Наука, 1979. – 494 с.
9. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. – Черкаси, 2006. – 364 с.
10. Матвійшин В.Г. Україно-французькі літературні зв'язки ХІХ - поч. ХХст. – Львів, 1989. – 168 с.
11. Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. – К. : Дніпро, 1988. – 395 с.
12. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006.

13. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту: (Основи лінгвопоетики) : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – Вінниця : Нова Книга, 2005. – 416 с.
14. Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. – М. : Наука, 1976. – 359 с.
15. Нямцу А. Иуда Искарот и другие...: Учеб. пособие. – Черновцы: Рута, 2004. – 88 с.
16. Нямцу А.Е. Легенда о Дон-Жуане в мировой литературе : Учеб. пособие. – Черновцы: Рута, 1998. – 83 с.
17. Нямцу А.Е. Легендарно-мифологические структуры в славянских и западноевропейских литературах: Учеб. пособие / Черновиц. нац. ун-т им. Ю.Федьковича. – Черновцы : Рута, 2001. – 208 с.
18. Нямцу А. Основы теории традиционных сюжетов. – Черновцы : Рута, 2003. – 80 с.
19. Попович А. Проблемы художественного перевода / Под ред. П.М.Топера / Пер. со словац. И.А.Бернштейн, И.С.Чернявской. – М.: Высш. школа, 1980. – 199 с.
20. Пригодій С. М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
21. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // Слово і Час. – 2002. – № 3. – С.58-67.
22. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму: монографія. – Вид. 2-ге, доп. і переробл. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
23. Радчук В. Глобалізація і переклад // Всесвіт. – 2002. – № 5-6. – С.127-136.
24. Стріха М. Переклад як націєтворення // Зарубіжна література – 2003. – № 14. – С.13-14.
25. Традиційні сюжети та образи: моногр. / автор проекту й упоряд.: А.Р.Волков. – Чернівці: Місто, 2004. – 442 с.
26. Турган О.Д. Українська література кінця XIX - початку XX ст. і античність: (Шляхи сприйняття і засвоєння) / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1995. – 175 с.
27. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті : В 5 т. / АН УкрРСР. Ін-т літ. ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Наук. думка, 1987 – 1991.
28. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М.Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002. – С.142-172.
29. Хроменко І.А. Компаративний аналіз художнього твору // Зарубіжна література в школах України. – №1. – 2013. – С. 8 – 16.
30. Чорновол І. Компаративні фронтири: світовий і вітчизняний вимір / І. Чорновол. – Львів, 2016.

8. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ